

Gazeta Gdańska.

Przedpłata kwartalna na pocztę 2,55 mk., z odnośzeniem do domu przez listowego 2,97 mk. — Ogłoszenia przyjmuje się po 30 ien. za jednolamowy wiersz petytowy. — „Gazeta Gdańska” wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt katolickich. — Pocztowe konto czekowe Nr. 5124 w Gdańsku. — Adres: „Gazeta Gdańska” Danzig, Postachliesslach 138. Telefon 2650. Redakcja i ekspedycja Grobla Przedmiejska (Vorstädtischer Graben) 49. Telefon 2650.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Rok XXIX.

Gdańsk, na niedzielę 13-go kwietnia 1919.

Nr. 86.

Z powodu strejku

w Gdańsku niedomagać też zaczęła i gazownia. Z tego powodu nie mogła pracować maszyna do składania, bo z braku gazu potrzebnego tej maszynie do topienia ołowiu i odlewania wierszy z głoskami stanąć musieliśmy — nie mogąc złożyć całego numeru. Dlatego dzisiaj drukujemy tylko dwie strony, a gdyby z powodu zaostrzającego się coraz bardziej położenia ruch wszelki został powstrzymany, na co się nawiasem powiedziawszy bardzo zanosimy, — wtedy prosimy Szanownych Czytelników już naprzód o wyrozumiałość, kiedy „Gazeta Gdańska” opóźni się lub nie przyjdzie, gdyż najbliższe dni w Gdańsku prawdopodobnie będą nie wesołe.

WYDAWNICTWO „GAZETY GDANSKIEJ.”

Zawieszenie stanu oblężenia nad Gdańskiem.

Dnia 11 kwietnia w południe zawieszono stan oblężenia nad Gdańskiem skutkiem wypadków dnia poprzedniego.

Mimo to strejk ustąpić się nie udało. Owszem rozszerza się on coraz bardziej. W piątek w południe, a więc w dniu zawieszenia stanu oblężenia zastrajkowali robotnicy elektrowni. Stała ona na chwilę, lecz po południu znów dostarczała prądu.

W piątek po południu przyszło do ponownej strzelaniny na głównym dworcu. Padło kilka ofiar. Nad wieczorem wojsko zajęło główną pocztę i przyszło do strzelaniny dość gęstej w Długiej ulicy, a więc w samym środku miasta.

Domy, teatry, kinematografy nakazano zamknąć o godzinie 9 wieczorem.

Życie owarzyskie oczywiście zamarło od razu, gdyż wszystkie zebrania wzbroniono. Listów do Księstwa Poznańskiego nie wolno wysłać inaczej, jak tylko otwarte i jedynie pisane w niemieckim języku. Co to ma za stężeńność ze stłumieniem strejku, jest nie bardzo zrozumiałe. Bo wszakże Polacy z całym strejkiem tym nie mają wspólnego! W co podzieli te przeciwpolskie ograniczenia?

Nasz telefon redakcyjny z ogólnym szeniem stanu oblężenia przestał nagle funkcjonować. Byliśmy przekonani, że go odcięto. Na zapytanie osobiste na pocztę głównej odpowiedziano, że telefon miał jakiś tam „Störung”. Widocznie ze strachu przed strajkującymi i rozrachami nagle zachorował.

Wiece ludu polskiego.

Milobądź. Wielki wiec odbędzie się u nas w niedzielę, 13 bm. po niesporach na sali p. Dulskiego. Liczni zamiejscowi mówcy przybędą. O liczny udział prosi Zarząd.

Szynwałd. Wiec polski odbędzie się w niedzielę, dnia 13 b. m. zaraz po nabożeństwie na sali pani Dziecielskiej. Prosimy o liczny udział.

Przodkowo. Wielki wiec odbędzie się z ramienia tutejszej Rady Ludowej w niedzielę, dnia 13 b. m. zaraz po nabożeństwie. O liczny udział tak mężów jak niewiast uprasza

Rada Ludowa na Przodkowo i okolice.

Wiadomości potoczne.

Kto zawinił brak perek? Ze w Gdańsku brak perek, to powinni Niemiaszki przede wszystkim zrobić odpowiedzialnym „Provinzialkartoffelstelle”. Otóż ona nakazała powiatowi pewnemu odstawić 500 tysięcy centnarów perek. Z tego tyl-

W najbliższą niedzielę
dnia 13-go kwietnia rb.
na sali Domu Abstynentów
wiec się nie odbędzie.

Za to
w drugie święto Wielkanocy
o godz. 3 po południu
odbędzie się
Wielki wiec polski

w Sporthalle

największej sali Gdańska.

Wszystkich Rodaków i Rodaczki prosimy o liczny udział. Niech każdy zachęca znajomych Rodaków i Rodaczki.

Niechaj jeden powiada o wiecu drugiemu. Nie powinno zabraknąć nikogo! Szczególnie licznie niechaj przybędą kobiety!

Wszak i one mają obecnie prawo głosowania.

Powiatowa
Rada Ludowa na Gdańsk,
Gdańskie Wyżyny i Niziny.

ko 50 tysięcy centnarów dla Gdańska, a resztę dla zachodu. Powiat odstawił z powodu nalegań magistratu gdańskiego do Gdańska nie tylko owe 50 tysięcy centnarów, ale ponadto jeszcze blisko 40 000 centnarów; razem blisko 90 tysięcy centnarów. Z powodu tego przyszło nawet do małego nieporozumienia, bo „Provinzialkartoffelstelle” protestowała, gdyż reszta ponad owe 50 tysięcy centnarów miała właśnie wyjść koleją na zachód a nie do Gdańska.

Podług obliczeń rzeczoznawców miał powiat mieć 500 tysięcy centnarów zbioru. Tymczasem żniwa miejscami tak marnie wypadły, że gminy, które miały odstawić 1500 centnarów perek, są bez perek i podług orzeczeń rzeczoznawców i zarządów muszą koniecznie dostać 2000 centnarów perek do jedzenia i sadzenia. Mimo takiego położenia dziedzice Niemcy wysłali do tego czasu na zachód jako sadzonki blisko 50 tysięcy centnarów, a z przeznaczonych na gorzelnie blisko 60 000 centnarów zużyły może dobre 10 000 centnarów z uzasadnieniem, że to były perki nagnile lub że dla braku paszy zmuszone są perki wypalić, aby osiągnąć kłapę (szlampe) dla bydła. O prócz tego z polecenia tejże „Provinzialkartoffelstelle” wywieziono 30 000 centnarów jako „Reichsreserve” również na zachód, płacąc za nie 1,50 mk. na centnarze więcej, niż cena ustanowiona.

Gdy się rozważy, że podług urzędowej taksy ziemia w tutejszym powiecie przynosi od ha miej-

scami tylko 50 centnarów, to chyba jasne, że powiat żadnych perek niema. Tylko wielkie majątki niemieckie miały perki i te na zachód wywieziono, a gospodarze i robotnicy piszą całe stosy podań, by im dostarczono perek i słomy, bo nie mają bydła co dać jeść. Dlatego też i mleka i masła brak i tylko tu i owdzie gospodarz odejmując sobie od ust trochę masła sprzedać może.

Z powyższego widać, że jak już pisaliśmy, że odośne urzędy zawiniły, a już najwięcej naczelny, który wie, że wschód jest śpiachlerzem Niemiec. I dziwić się potem Niemcom, że swej spiżarni oddać nie chcą. U nich tak długo jesteśmy „dumme Polacken” — dopóty Panom Niemcom głód nie zajrzy do trzewi. Ale skoro ich chwyci ten i dobrze flakami niemieckimi zakręci, wówczas wiedzą, gdzie pożałdliwie błyskać ślepkami. W takich chwilach słabości żołądkowej zawsze dla nich ze wschodu bije światło. I jeśli „dummer Polacke” żołądka natychmiast im nie napelni — to dalej wydziwiać na niego co wlezie, bo wszakże oni są „Herrenvolk” — tylko im owa „herrskość” w obecnej wojnie djabelnie skręciła! Ale mimo wszystko jeszcze nie dosyć przytarli rogów. Bo wciąż niemi Polaków będą gdzie mogą.

WIADOMOŚCI WYDAWNICZE.

„Polnische Warte”. W Gdańsku począł wychodzić w niemieckim języku redagowany, przeznaczony zarówno dla Niemców jako też Polaków. Pismo to jest organem Podkomisarjatu Naczelnej Rady Ludowej w Gdańsku. Jak wynika z nagłówka, „Polnische Warte” — „Straż Polska” — stoi na straży uprawnionych, nigdy nie przedawnionych interesów ludności polskiej w dzielnicy naszej. Spokojnie i rzeczowo odpiara zarzuty i fałszywe strony przeciwnej, godzące w najżywośniejsze sprawy ludności polskiej.

Numer 5 „Polnische Warte” zawiera następujące artykuły: I. Das polnische Volk und die deutsche Protestbewegung. II. Die kassubische Frage. III. Danzigs und Westpreussens Zukunft. IV. Wie glücklich Thorn unter polnischer Herrschaft war. V. Spartakus und Polen. VI. Einführung des neuen Danziger Oberbürgermeisters. VII. Bemerkungen zur deutschen Protestbewegung in Westpreussen.

Zebrania Towarzystw

odbędzie się:

Gdynia. Zebranie Zjednoczenia Zaw. Polskiego odbędzie się w niedzielę, dnia 13 b. m. o godzinie 5-ej po południu celem założenia związku polskiego. O liczny udział prosi

Sekretariat Zjedn. Zaw. Polskiego.

Wielkie Trąbki. Zebranie Towarzystwa Ludowego odbędzie się w niedzielę, dnia 13 b. m. na sali p. Preussa zaraz po nabożeństwie. Zarząd.

Drukiem i nakładem „Gazety Gdańskiej” Jana Kwiatkowskiego w Gdańsku. Redaktor odpowiedzialny Henryk Wiczorkiewicz w Gdańsku.

Pocztówki wielkanocne

po 30 fenigów sztuka, tak samo

pocztówki wszelkiego innego rodzaju

i dobry

papier listowy

poleca swym szanownym czytelnikom

Ekspedycja „Gazety Gdańskiej”.

Bilans 1918.

	Aktywa	Pasywa
Udziały		303 162,65
Koszta procesowe członków	2 147,73	
Weksle	2 866 870,—	
Depozyta		6 210 884,60
Fundusz rezerwow		80 000,—
Fundusz specjalny		266 278,91
Banki	2 550 650,35	
Akcje	150 000 —	
Konto korent A	901 932,70	
Konto korent B		16 855,40
Efekta	8 288,—	
Gotówka	432 167,85	
Do dyspozycji Walnego Zebrania		34 875,07
	6 912 056,63	6 912 056,63

Liczba członków:

Z roku 1917 przeszło na rok 1918	1774
W roku 1918 przybyło	42
razem	1816
W roku 1918 wystąpiło	55
Na rok 1919 przechodzi	1761

Brusy, dnia 5 kwietnia 1919.

Bank Ludowy

Eingetragene Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung.

ZARZĄD:

A. Polachowski, Stefan Przewoski, J. Pacholska.

Salon stroju damskiego

Sióstr Kaczmarek

przy ulicy Dugiej 81.

poleca swój bogaty w wszelkie nowości wiosenne i letowe zaopatrzone skład.
Stare kapelusze modernizuje się szybko i gustownie po przystępnych cenach.

Wystawa modeli.

Wystawa modeli.

Przejęcie interesu!

Niniejszem donoszę uprzejmie, iż z dniem dzisiejszym

przejąłem

zakład szklarski

firmy **Otto Siemens**

w Gdańsku, przy Goldschmiedegasse II

i prowadzić go będę dalej pod starą firmą.

Doświadczony długoletnią praktyką wykonuję wszelkie prace szklarskie szybko i starannie.

Proszę o zaszczytowanie mnie równym zaufaniem, jakim poprzednik się cieszył, kreślę

z głębokim szacunkiem

Maks Jabłoński.

Bank Kaszubski w Wejherowie.

Przyjmujemy oszczędności i udzielamy pożyczek. Regulujemy hipoteki. Otwieramy rachunki bieżące i skutecznie wypłaty zamiejscowe. Pośredniczymy w zakupie i sprzedaży papierów wartościowych (fandryfów). Inkasujemy weksle i czek. Zamieniamy kupony i pieniądze zagraniczne.

Adr: Bank Kaszubski E. G. m. u. H. Neustadt Wpr.

Telefon 229. — Poczta konto czekowe w Gdańsku nr 4492.

Naszym deponentom donosimy iż zniżyliśmy stopę procentową od dnia 1-go stycznia 1919, na czas prześciowy i płacimy

od depozytów z półrocznym wypowiedzeniem	2 1/2 %
„ „ z kwartalcznym „	2 %
„ „ z ośmiomiesięcznym „	1 1/2 %

Bank Puck

E. G. m. u. H.

B. Adolph.

St. Nowak.

M. Lorkowski.

Młodsza dziewczynka

któraby tu do szkoły uczęszczała, znajdzie dobrą pensję u bezdzietnej familji. Zgłoszenia do Ekspedycji „Gaz. Gdańskiej” pod nr. 407.

30 centnarów niebieskiego tubinu

do siewu ma na sprzedaż
Ks. prob. Sadowski
Wygodna p. Borzestowo.

Sprzedam

mój interes towarów materialnych, żelaza, destylacji w mieście powiatowym Prus Zachodnich, składający się z interesu i domu mieszkalnego z bocznym skrzydłem, wielkiego podwórza z dwoma wjazdami, śpiężnią i podjazdu, skład żelaza, śpiężni na żelazo i stajni dla koni, dwóch koni i woza i dużego masywnego śpiężni towarowego. Cena 145 000 marek. Do przejęcia towaru potrzeba około 90 000 mk. Zgłoszenia pod nr. 409 do Eksp. „Gaz. Gdańskiej”.

Specjalność: seradela

do siewu odda tanio
Max Mademann,
skład nasion.
Lębork — Lauenburg i. Pom.
Telefon 261.

Taką do zażywania

prawdziwą. Przy odbiorze 1 do 5 funt po 5,00 mk. 6 do 10 funt po 4,50 mk. i opakowanie wolne poleca i wysyła za zaliczką pocztową. Chem. tech. dom wysyłkowy
R. Widzowski.
Pelplin Westpr.

Służący

potrzebny od zaraz, zgłosz. pisemnie z opisami świadectw i podaniem warunków do
Majątności Franciszkowo
p. Złotów (Fiatow Westpr.).

Poszukujemy od zaraz
4 uczonych

formiarzy

do wykonania ręcznego na maszyny różnicze według modeli.

Tylko doskonałych pracowników żądano.

„Viktoria”

Odlewnia żelaza i fabryka maszyn różniczych.
CZERSK, Pr. Zach.

Szafy do rzeczy, szafki łóżka z materacami, krzesła wypłatające trzećią sprzeda

Wiśniowski
Töpfergasse 13.

Modniarstwo prywatne.

Wiosenne i letnie kapelusze

przyjmuje do pracy
Kosińska
Schild 7 p.

Sprzedam

dwa wozy robocze większy i mały jednokonne i jednego konia.
Paweł Czerwionke
Chwaszczyn — Quaschin Wpr.

Potrzebny młody biuralista

z branży zabezpieczeń. Oferty pod nr. 386 do eksp. „Gazety Gdańskiej”.
Kobieta do posług może się zgłosić

Do sprzedania nowy dwupiętrowy dom

z urządzeniem do składu lokciowego w dużej wsi kościelnej. Stacja kolejowa i poczta w miejscu. Do tego należy 4 morgi roli i 4 morgi łąki. Cena i wpłata podług umowy. Zgłosz. pod nr. 391 do Eksp. Gaz. Gd.

Polecam się

przy zakładaniu studni oraz wodociągów do wskazania podziemnych źródeł wodnych za pomocą

różgi.

Dotychczas świetne wyniki
Piątkowski.
Westerplatte Birkenallee 7.

Silne

dziewczeta

moga się zgłosić. Zasluzgi 3 i 4 mk. Dwa miesiace przy zniwach. Deputat: 7 funtów chleba, pół funta maki, 2 funt. grochu, 2 funt. kaszy, 35 funtów kartofli, pół funta mięsa i masła, jęczmień do kawy, ocet, sól i t. d.

Dom. Raudenfeld.
p. Pelplin.

Kasjerka

z ładnym charakterem pisma i pisząca płynnie na maszynie potrzebne zaraz do

Majątności Franciszkowo
p. Złotów (Fiatow Westpr.).

Winiarnia

i hurtowny skład cygar w miejscu kąpielowym bardzo korzystnia pod starą firmą do sprzedania. Osobiście zgłosz. przyjmuje

Przybylski.

Oliwa, ulica Kolejowa 2.

Bracia! Rozszerzajcie „Gazetę Gdańską”

Swój do swego!

Jedyny polski skład trumien w Kartuzach.

Szanownej Publiczności Kartuz i okolicy, donoszę uprzejmie, że założyłem przy ulicy Jeziernej 12 (Seestrass) skład trumien z dobrymi i pięknymi ozdobami według życzenia. Proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa kreślę z głębokim szacunkiem

J. Formella,
MISTRZ STOLARSKI.

Kartuzy, Pr. Zach.

Centralne biuro

handlowo — informacyjne dla Polski i Rosyi

Bracia Marx i spółka

Zapisane w sądowych rejestrach handlowych.
Centrale: Oliwa — Gdańsk, al. Dworcowa 3 a telefon Oliwa 113.
Filie: Toruń, Warszawa, Łódź, Włocławek.
Czynność: Świadczenie należności, podjęcie i przeprowadzenie interesów handlowych w Polsce i we wszystkich obwodach Rosyi.

Informacje co do osób i firm w handlu i przemyśle. Wiadomości o stanie handlu, rynku pieniężnym i towarowym.

Restauracja

Bronisława Kubickiego

w Gdańsku, Am brausenden Wasser 5

w której odbywa się

codziennie koncert

winną być punktem zbornym wszystkich Rodaków miasta Gdańska i okolicy. Dlatego każdy, chcący się nieco zabawić, niechaj spieszy tamdotąd, bo lokale ładne a usługa skora i rzetelna.

Zakład instalacyjny

jedyny polski w Gdańsku wykonuje:

światło gazowe i elektryczne, zakłady kanalizacyjne, wodociągi i centralne ogrzewanie.

T. Grobelski, Poggenpuhl 83. inżynier.

Bank Ludowy w Chmielnie

wypożycza też pieniądze na I hipoteki po 6% i przyjmuje takowe placąc podług umowy.

Zarazem prosimy

na czas odnawiać weksle.

Godziny biurowe od godziny 9—1.

Ks. Prob. Sadowski. I. Walherand. L. Reimer.

Baczność!

Rzadko nadarzająca się sposobność zapewnienia sobie egzystencji również dla dwóch osób, nadarza się dla kupców z branży kolonialnej i destylacji przez nabycie starego, dobrze zaprowadzonego interesu z przeważnie nowymi budynkami w mniejszym bardzożywionym mieście powiatowym w obwodzie rejencji kwidzyńskiej, zamieszkałym przeważnie przez ludność polską.

Reflektanci, posiadający przynajmniej 75 000 mk. wpłaty, zechcą się zgłosić do Eksp. Gazety Gdańskiej pod nr. 414.

Koperty

poleca

„Gazeta Gdańska”